Voorzitter Von der Leyen,
President Macron,
Premier Costa,
Geachte Europeanen,

Ik ben er bijzonder trots op hier vandaag te zijn, nu we deze mijlpaal bereiken in deze unieke exercitie op het gebied van actief burgerschap. Van het opbouwen van Europa. Van het toekomstbestendig maken van onze fundamenten.

In de vele toespraken die we vandaag horen, zit er denk ik één boodschap die we vandaag mee naar huis kunnen nemen: de toekomst van Europa is nog ongeschreven en ons verhaal hangt af van u, van ons allemaal.

Dit debat werd plots erg reëel op 24 februari – toen president Poetin zijn leger opdracht gaf tot het binnenvallen van Oekraïne. Een daad van middeleeuwse agressie, die de wereld heeft veranderd.

De wereld na 24 februari is een heel andere wereld. Gevaarlijker. Ook de rol van Europa is hierdoor veranderd. We kunnen het ons niet veroorloven meer tijd te verliezen.

Hoe we op de invasie hebben gereageerd en hoe we erop moeten blijven reageren, is de lakmoesproef van onze waarden. De eenheid en vastberadenheid van onze reactie heeft onze critici verrast en ons trots gemaakt om Europeaan te zijn. Dat moet de blauwdruk zijn voor de toekomst.

Maar op dit eigenste moment gaat de invasie van Oekraïne voort. Bommen doden nog steeds zonder onderscheid. Vrouwen worden nog steeds verkracht. Miljoenen zijn gevlucht en zullen dat blijven doen. Mensen zitten nog steeds vast in de tunnels onder Marioepol.

De Oekraïners kijken naar Europa voor steun. Omdat zij weten wat miljoenen Europeanen je zullen zeggen die een halve eeuw moesten leven onder het juk van het ijzeren gordijn: er is geen alternatief voor Europa.

De toekomst van Europa hangt samen met de toekomst van Oekraïne. De dreiging waarmee we worden geconfronteerd, is reëel. En de kosten van een mislukking zijn enorm.

Mijn vraag is: hoe beoordeelt de geschiedenis onze acties? Zullen toekomstige generaties lezen over de triomf van het multilateralisme over het isolationisme? Over het permanent maken van een onderling afhankelijke relatie tussen naties en mensen die trots zijn op hun verschillen, zoals Laura eerder zei, maar die begrijpen dat in deze nieuwe wereld de toekomst alleen een gezamenlijke toekomst kan zijn?

Het is allemaal aan ons. Het is onze verantwoordelijkheid. En laat me u hier vandaag vertellen dat het Europees Parlement zal strijden voor een sterker Europa en voor alles wat Europa betekent. Dat wil zeggen: vrijheid, democratie, de rechtsstaat, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijke kansen.

Tegelijk moeten we meer luisteren dan spreken. Deze exercitie moet gaan over u. Over ons project, dat werkt voor mensen in dorpen, steden en regio’s in heel Europa.

Europa heeft een trotse geschiedenis. We hebben de gemeenschappelijke markt tot stand gebracht, voor de uitbreiding met opeenvolgende staten gezorgd, het algemeen kiesrecht omarmd, de binnengrenzen afgeschaft, een gemeenschappelijke munt gecreëerd en de grondrechten verankerd in onze Verdragen. Ons Europees project is een succesverhaal. Het is misschien niet perfect, maar we vormen een bolwerk van liberale democratie, persoonlijke vrijheden, vrijheid van gedachte, veiligheid en zekerheid. Dat is een inspiratiebron voor miljoenen mensen in Europa en wereldwijd.

Deze conferentie toont echter ook aan dat er een kloof bestaat tussen wat mensen verwachten en wat Europa op dit moment kan realiseren. Daarom hebben we een conventie nodig als volgende stap. Dat is ook hetgeen waarop het Europees Parlement zal aandringen. Er zijn problemen die eenvoudigweg niet kunnen wachten.

Bijvoorbeeld defensie. We hebben een nieuw veiligheids- en defensiebeleid nodig omdat we weten dat we elkaar nodig hebben, dat we in ons eentje kwetsbaar zijn. En we hoeven daarbij het wiel niet opnieuw uit te vinden. We kunnen bestaande allianties aanvullen in plaats van ermee te concurreren.

Bijvoorbeeld ook energie. We zijn nog steeds te afhankelijk van autocraten. Er bestaan nog steeds energie-eilanden. We moeten ons met onderlinge hulp losmaken van het Kremlin en investeren in alternatieve energiebronnen. We moeten beseffen dat hernieuwbare energie evenzeer te maken heeft met veiligheid als met milieu. Maar alleen samen kunnen we dat realiseren.

Bijvoorbeeld ook de klimaatverandering. De uitdaging van een generatie, waar Europa met trots de wereldwijde aanval leidt.

Bijvoorbeeld ook gezondheid, waar we rekening moeten houden met de lessen die zijn getrokken uit de pandemie: onze gezondheidsstelsels moeten aan elkaar worden gekoppeld, informatie moet worden gedeeld en de middelen moeten worden gebundeld. Wanneer het volgende virus ons treft, mogen we er ons leven niet door laten stilleggen. Onze instinctieve reactie mag niet zijn om opnieuw de grenzen te creëren van het verleden.

Bijvoorbeeld ook ons economisch model, waar we voor voldoende flexibiliteit moeten zorgen zonder de komende generaties aan handen en voeten te binden. Waar we in staat moeten zijn de banen te creëren die we nodig hebben om te gedijen.

Bijvoorbeeld ook migratie, zoals we hebben gehoord in de video's en getuigenissen, waar we nog steeds behoefte hebben aan een systeem dat billijk is voor wie bescherming nodig heeft, vastberaden ten aanzien van wie er geen nodig heeft en sterk tegenover degenen die misbruik maken van de meest kwetsbare mensen op de planeet.

Bijvoorbeeld ook gelijkheid en solidariteit. Ons Europa moet een plaats blijven waar je kan zijn wie je wil zijn, waar het potentieel dat het jouwe is geen gevolgen ondervindt van je geboorteplaats, je gender of je seksuele gerichtheid. Een Europa dat opkomt voor onze rechten – voor vrouwen, voor minderheden, voor ons allemaal. Een Europa dat niemand aan zijn lot overlaat.

Op al deze gebieden en vele andere wil ik dat Europa het voortouw neemt. Want als wij het niet doen, doet gewoon iemand anders het.

Geachte Europeanen,

Bij deze Conferentie over de toekomst van Europa waren honderdduizenden mensen in heel Europa betrokken. We hebben intensieve ervaring opgedaan met de kracht van participerende democratie, na maanden van discussie en gedreven debat. Ik wil u bedanken voor uw geloof in de belofte van Europa.

Ik wil met name ook Guy Verhofstadt en Dubravka Šuica en de verschillende voorzitterschappen van de Raad – premier Costa, minister Clément Beaune, die hier vandaag aanwezig zijn – bedanken voor het leiden van dit proces. En ik wil wijlen onze Voorzitter David Sassoli bedanken, die erg trots zou zijn. Zijn trots vandaag zou geen grenzen kennen. En natuurlijk had dit alles niet kunnen plaatshebben zonder alle medewerkers. Ik verzoek u dan ook te applaudisseren voor het personeel van het Europees Parlement en de instellingen, die er echt aan hebben gewerkt om dit te realiseren. Ik dank u allen voor uw geloof in deze exercitie, voor uw strijd voor Europa, voor het in het ongelijk stellen van de cynici.

Het is gemakkelijker om cynisch te zijn, populistisch te zijn en naar binnen te kijken, maar we moeten populisme, cynicisme en nationalisme te kijk zetten voor wat ze zijn: valse hoop die wordt verkocht door personen die geen antwoord hebben. Personen die bang zijn om de moeilijke en lange weg van vooruitgang te banen.

Europa is nooit bang geweest. Nu is het moment om bij te schakelen, niet om terug te deinzen.

We bevinden ons opnieuw op een bepalend moment van de Europese integratie en geen enkele suggestie voor verandering mag onbespreekbaar zijn. Elk proces dat nodig is om ons doel te bereiken, moet worden omarmd.

Als student raakte ik betrokken bij politiek omdat ik geloofde dat de plaats van mijn generatie Europa was. Dat geloof ik nog steeds. We zien geen oud en geen nieuw Europa. We zien geen grote en kleine staten. We begrijpen dat ideeën groter zijn dan geografie.

Dat gevoel, 18 jaar geleden, toen 10 landen, waaronder mijn eigen land, toetraden tot de EU, is een moment dat me altijd zal bijblijven. We telden af tot middernacht op 1 mei en je kon het plezier, de hoop, de passie voelen waarmee mensen geloofden. Vandaag kijken mensen in Oekraïne, Georgië, Moldavië en de Westelijke Balkan naar ons met dezelfde doelgerichtheid. Natuurlijk moet elk land zijn eigen traject volgen, maar we mogen niet bang zijn om de kracht van Europa te ontketenen om het leven van mensen te verbeteren, zoals Europa dat gedaan heeft voor mijn land.

Tot slot heeft deze bijeenkomst plaats op de Dag van Europa, tijdens het jaar dat gewijd is aan de jeugd, in de zetel van het Europees Parlement in Straatsburg. Er is geen plaats die symbolischer is voor de kracht van democratie, voor de macht van Europa om samen de volgende stap te zetten.

Dit is het moment om de roep van Europa te beantwoorden. Dit is ons moment.

Dank u.